

دیه مائی تازه‌لیور، بن ایچمن اوخ... دیبورم. بخوروز،
بامک فکر نجه طاووقلری اوقادار اداره ایدرمشک... اداره، یعنی
دایاق، هبستک تویلرینی یولوب قافالرینی کل ایمک! الله ایچون کندیده
بری کوزمل اداره ایدیبور!

دنیانک نظامی

بر کنج قیزلا دفترندن قوبیا ایدلشدرو.

بر آی کچمندن فکرم دکشیدی! اما اویله یاوش یاوش دکل...
بر دنبره! بوکون آنه‌مه حق ویریورم. دنیانک نظامی بوزولا مایاجق?
بن ده هرقیز کبی مطلقا بر قوجایه وارمالیم. هانی قطعی قرادم؟
کولکدن قاتیلیورم:

— ایسته‌م، ایسته‌م، قوجایه وارماياجمم!

— نیچون؟

— نیچونسے نیچون... ایسته‌م، ایسته‌میورم!

—

—

—

عجیبا بوده نسلکلریه صاحیدن اینانیورلرمیدی؟ دهلى کبی قالق،
زوالی خوروزی اولدوره، سوکرا ارکلرک طبیعی، اساس اعتباریه
بو حیوانه بکزیبور دیه اولونجیه مقادار قوجایه وارمقدن واژکچ...
اولور ایش دکل... بن حقیقة برآز... شی... هایدی نه ایسه
سو بهمیهیم!

..

زنکین اولدیغمس ایچون... کوروجیل بزم بو اوزاق کوشکه
کلکدن هیچ او صانیورلر. طبیعی هیچ برسنه چیقمیورم. از بردن.
بکنیورلر. نی ایستیورلر. آنهم بام ویرمکه فالقبورلر. دیبورمکه اوئله:

— قوجایه وارماياجمم، بن قوجایه وارماياجمم!

— نیچون وارماياجمسک؟

— نیچونسے نیچون...

ایشته آلدقلری جواب! فقط بن نیچون وارماياجممی بیلیورم.
ارکلک بخوروزدن باشقابرشی اولنادینی ایچون! خوروزلوكومس
لازمه!.. کندی کوشکمزدھ صومى جیقدی؟ بن خوروزسز بر کومس،
یعنی قوجاسز بر او ایستیورم. افندیسز، قومانداسز، آمرسز،
آمرسز بر حیات ایستیورم. پاموغلک آخر آلوسندە کی چېردىکي
مسعود، غمسز، راحت، ساکن، طاتلى حیائی ایستیورم. آنهم دیبورك:
— دنیانک نظامی بوزاما زسک، هرقادینه مطلقا باراک لازم!

...

اکر بودوغریسے بامک قهری کافی دکلی؟ او نولورس او بیزدە
بو بوك قورقوسندن نۇنمەن قاج دانه یاورو خوروز وار! بکى
کومساره طیقىلەمقدە، باباخى خوروزلرک غالارنى يېگىدە معنا نە؟

محثمم، اوقدار ایری دی که ... همن همن طاواني قاپلیوری. قباریق
کوکسندەکی پارلاق، قیوباجملی توبلر، آلتوندن بزرده کیدی. سیوری
غانگاسندن کله لر چیقار کن صانکه برد اوق اولویوردی. اوزرهه
آتیلا جقمش کبی چیرینارق، قاتاتلری چیرپارق لافار سویلکه باشладی.
دمیر پنجه لرینک آلتنه قاریولام زانغیردیبور، صانکه قورقونج برزلله
هر طرفی صارصیوردی.

— نه به بنی اولدوردک ؟
...
...

صوصیورسک، ایشته خانن قیزا سن نېم کوزه للکمی چکەمدك.
کوردکە بن مسکین طاووقلرک ھیسندن کوزدم! آلتون مانطوم وار!
کونشندن پارلاق کوزلرم وار! آرسلاندن قوتلیم! کومسک بکی،
افندیسى، قرالىم ...

سویلر کن صانکه انسانلاشیور، چیزمەلى، طوغلو، صورغوجلو،
مغفرلى بى محارب اولویور، بى صورغۇچىر، مغفرلر، سلاحلى،
قالقانلى، قىليچلى ارىيەرك توى، قاتات، غاغا، اىيدىك، مهمۇز
حاله کېریوردى. فقط بوجاغا، بى قاتاتلر، بى اىيدىك، بى مهمۇزلى
قلينچىلردن قالقانلردن پك چوق قورقونجىدى. اوست بى کوزدەل،
غايت کوزدەل بى اۆزدەھايىدى. بن خارەلەنە خارەلەنە قارشىمده
دە کىشىمەنە باقار کن صوصیور، يېنە سویلنیوردى.

— ... بويوكلى کوچوكلار، زنگىنارى فقيرلر، قوتلىلىرى
ضعيفلر، کوزه للارى چيرکىنار چکەمن. سن دە بىم کوزه للکمی
چکەمدك. سن چيرکىنداك. بن کوزدەلم.

— خاير، خاير سنك کوزه للکكك اھېيى يوق! بن زوالى

فکریمک بىدنېرە دىكىشمەنە يېنە بى اولدوردىكم خوروزك
خىالى سبب اولدى. أولكى كىچە مەدھەن بى كابوس كېردىم. كابوس
ايله رؤيا آراسىنده كى فرق بىلىرم. رؤيادە انسان سرىستىر. اىستىدىكى
كې حركەت اىدە بىلىر. بى درجه بى قادار ارادەنە صاحىدر. فقط
كابوس! انسان قىمىلاياماز. آغزىنى آچاماز. سىنى چىقaramaz.
نم كېردىكم كابوس رؤيالە قارىشىقىدى. خوروزى قاریولامك آياق
اوچەن قونش كوردم. آغزىنە بىنير طوباجى كې بىشى طوتۈوردى.
دقت اىستىم. صىرتىنە ووروب ئولدوردىكم طاش ... بونى قالدىرىدى.
اوزرهه فيراندى. قورقونج بى كورولتو ... صانکه بى داغىيقيلىدى،
هايەرىمك اىستىم. نىرده؟ نفس بىلە آلامىوردم. کوزلرى كې باشقان
اىستىم. اوودە مەكىن دكل. خوروزك کوزلرى آتشىن بى مىجان
كې قىپ قىرمنى پارلىوردى. كىكىن كىكىن، اوزون اوزون
اوتدى. هر اوتوشىنە تىتىيوردم. سىكىر طېقى بى انسان كې قالىن
سىلى، كوربوز بى محارب كې، بى اول زمان شووالىساى كې،
بىكا صوردى:

— نه به بنی اولدوردک ؟
— بى اولدورەندم!
— دىيە جىكىم دىلى اوينا تامادم، قورقۇدن طونش، طاش كىلىمشدەم.
فقط او نېم عقلەمدىن كېن جوابى ايشىتىدى.
— انكار اىتمە! دىدى، ایشته خېرم اوئىلەن صىرتىنە آندىغىك
طاش! فقط نه به بنی اولدوردك ؟

جواب وىرەمپىوردم. قارشىمە بويوبور، بويوبور، عادتا بىدىو
حاله کېرپىوردى. حدته سوپلىنە كن اويناتدىنى قاتاتلىرى اوقدار

قاناتلری بىشمىك كېي آيدىنلىقلر ساچارق كورلەدى . صانكە يېكلرجه متەدن اوزرۇھە آتىلدى، ھايقىردم. اووقت كابوس بوزولدى. رۇيا باشلادى . بوقوجامان خوروز ساچارىمى يولوپور، اوستى باشىمى دىدىك دىدىك ايدىسوردى. قافامى غاغاستىك، چىفت اوچلىرى خىچىركى دەلدىكىنى، پۇھەلرندەكى طېرناقلاركا موژلۇرىم، قابور غالىبە ساپلاندىغى دوبىبوردۇم . كىندىمى قاربولاڭدى آشاغى آتىم. قابى بە دوغۇر وقاچار كەن بىي بەن طوتىدى . غاغاسىلە هوایه قالدىرى . طېقى بامولۇغە يابىدىنى كېي بەر جاربىدى . بوبىنى خالى بە سورتىبوردى . ھايقىرسيز دەلدەرى . آتشدىن بىر جاناواز كېي يالكىز خوروز پارىلدىبور، آلتۇن قىرمىزىسى آلهولىدووارلىدە اوچوشۇبوردى. باغيرىبوردىم. بىي اولدۇرۇبوردى.

....

..

« اويانىدېم وقت تى اىچىندهيدم . كېيم بىلىر نە قادر چىر . يېنئىشىم ... يورغان آشاغى دوشىشدى . باش ياصىيغىك بىر دانەسى كۆكىمەدەيدى . ساچارم داعىلەمىشدى . هەل وجودم ... عادتا قىىملىدا ئامىيوردم . صانكە بىتون كېيكلارم قىرىيەش .. فقط نە طاتلى ، نە خوش ، نە روحانى بىر اضطراب يارى ! بۇ قورقۇنجۇ رۇبايە تىكارار دونىك احتىالى اولدىغىنى بىلسەيدم ھەمن كۆزلىرىمى قاباچىقدەم. حقيقة ! آجىنك ، قورقونك ، ئلا كورمەنك ، داياق يىھەنك ، غاخالاتماڭك ، دىدىكىلەنەمنك يېڭى باشقۇا بىر لەنى وار ! مظلومك دويىدىنى بىر لەت كە ئاظام بۇنى تىخىل بىلە اىدە من !... اىستەمە بە اىستەمە بە آلت اوست اولىش ياتاقدەن قالىقدەم . آشاغى اينزىكەن بالقۇنە ساپىدم . دىرسكى

طاووقلاره اىتدىك ظلملىرە قىزىدم . دىيە ھايقىراجىقدەم . سىم چىقىمادى . اما ذەنمدىن كېن جوابىنى و ، يېنە ايشيتىدى ،

— طاووقلاره ظلمى ؟ هاي آبدال قىز، هاي ... دىيە طېقى بىر انسان قەقەھاسىلە او دابىچىنلەتىدى ، طاووقلاره ظلم ، ها ... بۇ ظلم طاووقلاره آلطىفەر، نەمەتلىر، لەتىدر، او نەر دوورلەتكەسە وىنېرلەر، غاچالاندىقە نىشەلرلى آرتار ، بىم نظرمك آتىندە بىر بىرلىك نە غاۋغا، نە كەمەزەملەك اىدە بىلىرلەر . بىن اولمادىمى يۈمور طلامانى فلان براقيزلىر . ھېسى اىكىرخ بىر او بور كېلىرلەر . بىر سولوجان ، بىر بوجىك اىچۇن اونى يېرىمىسى بۇغۇشىغە باشلار . نە ووران ، نە دووكىن ، نە داياق يېنەن ، نە بولۇنىش شىئى قابان بىللىدىر . حاصلى بىر جور جونا ... آما بۇغازلىرى دويدىمىي يېنە ھېسى مأيوس او لور . بىر كوش بە چىكىلىر ، يېنە كەلەرلەر .

— فقط راحت اىدەرلە !

دېمك اىستىم !

— راحت نە دېمك تېبللىك ، مىسکىنلىك ، اويانىق او بومق ! دىرىيەن كۆمەل دىكلى ؟ راحت ، راحت ! بۇغۇن لەقسز راحت دىيانك أڭ آغىر عذا بىيدەر . طاووقلار بىن بوقىكىن دىكلى ، اصل بىن واركەن راحت اىدەرلە .

— خاير ، خاير ... خاير ايشتە !

دېمك اىستىم . كۆزەل ازىز دەنەنگ كۆزلىرى حدىدىن تىكارار طوتوشىدى . اىمېكىنلىن قىرمىزى آلهولى چىقىدى . مەھمۇزلىرى چاتىردادى .

دیدم . آنهم آ کلامادی . یوزمه دقلی دقتلی . باقدی .

—

— دنیانک نظامنی ده بوزمه کلز ...

دیه بر قهقهها آندم . یوقاری فاچدم . شبه سز نه دیك
ایستدیکمی آ کلاادی . شبه سز آرقامدن « دهلى قىز ! دهلى قىز ! »
دیه کولومسددی .

شبه سز اىخه او زون قاشلېنى يوقارى قالدىرارق عقلالق ايدە جى
زمانلر يابىدىنى كېي يواش يواش باشقى صالحادى ! اوت دنیانک نظامنی
بوزمه كېلىجىك . يعنى .. يعنى ايشتە .. خوروزسز كومس مزارلە
بىكزىبور والسلام !

حروف

باندىس ، كىنيش ياناغنده ، ماوى اپىك قابلى يورغاننىك آلتىدە
صىقىلمىش بىر يو سروق كېي يوص يوص و ياتىوردى . صبا حالاين
ووردم دويماز قوجا سىلە يىنه بىر فصل كورولتو ايتىشدى . شىمىدى
سېكىرلىرى چىكلىبور، قلبى سىزلىبور، باشى جاتلايا جق كېي آغىرى يوردى .
كىندى كىندىنە :

— نۇلو بورمىم ؟

دېدى . باغىرمق ، كىچە لىكى با رجا لامق ، يىرلە آتىلمق اىستىوردى .
فقط آغىر بىركابوس حر كىنسىز لكىلە بىرىشى يابامبور، دىشلىنى صىقىبور ،
زانغىر، زانغىر تىرتىسيور، اينىم اينىم اىكلىبوردى . اوڭك فريادلىنى، «ألفى» تا
آشاغىدىن ايشىتىدى . امدادىنە قوشدى .

— خانىجىم، ناولو بورسکىز ؟ دىيە يورغانى قالدىردى .

— نۇلو بورم، قىز... .

— آه بانايى ... صوصىكزا!

—

بلقىس فريادىنى يىنه تىكرارلادى :

— نۇلو بورم . بوسفر نۇلو بورم ...